

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egyívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem k. ndünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatalai

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért, minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetésekkel:

egész oldal ... kor. 32.— negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal ... • 16.— nyolcad oldal • 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Figyelmeztetés a kath. népiskolai iskolai könyvtárak érdekében.

Hazánkban igen sok kath. népiskolának van már iskolai könyvtára, sőt igen sok helyen szerveztek kath. tanítóink ifjúsági könyvtárat is; ez a körülmény, de különösen az újabb időben az ily könyvtárak létesítésére megindított üdvös mozgalom kötelességévé tette az arra hivatott tényezőknél, hogy a kath. népiskolai iskolai és ifjúsági könyvtárak számára részletes könyvjegyzéket állítsanak össze és adjanak ki a könyvtárakat szervező tanítók számára. Örömmel értesültünk, hogy a kath. népiskolai iskolai könyvtár és kath. ifjúsági könyvtár jegyzékének összeállítása a Kath. Tanügyi Tanács hozzájárulásával már munkába vétetett s annak megjelenése rövid időn belül várható. A Szent-István-Társulat teljesen ingyen megküldi majd kath. tanintézetünknek e jegyzéket, addig is kötelességszerűen kérjük olvasóinkat, hogy türelemmel várják be e jegyzékek megjelenését, mert az állam által kiadott ily könyvjegyzékek a kath. iskolákra nem bírnak kötelező erővel.

Rólunk, nélkülünk.

Tényekből levont igazságokkal foglalkozom.

Rögen tollamban tartom azokat, s csak a kedvező alkalmat vártam, hogy úgy mondhassam el együket is, másikat is, hogy szándékom neességéhez gyanú ne férhessen.

Az alkalom itt van. Közéletünk minden terén lordulat állott be. Az igazság és jog korszakának küszöbén állunk. A nemzeti Geniusz szelleme

hatja át a lelkeket. Látjuk, érezzük, hogy egy korumpált rendszer pusztulásával az igazi nemzeti erő és öntudat hogyan tör utat a nemzeti köztevékenység minden tagozatán.

Midőn már-már ott voltunk, hogy saját hazánkban idegennek érezzük magunkat; tehetség, arravalóság önkénytes száműzetésbe vonult, avagy a megfertőzött levegő gyilkos mérgétől természetellenes módon téllenségbe üzetett; váratlanul látszólag, de egy életerős nemzet életében az öröktörvény alapján beáll, bekövetkezik az igazi haladás, az igazi fejlődés korszaka. Az önérdék nagyhangú lovagjai, talán még minden téren, így a nemzeti nevelés terén is elfoglalva tartják hadállásaikat, de érezhetik, tapasztalhatják, hogy hatalmuk napjai meg vannak számlálva.

És ez jól van így. Sokszor, sokat irtunk mi arról, hogy a nemzeti nevelés nagy munkájában is avatatlan kezek intézik a vezetést. A folytonos kísérletezés, a céltalan kapkodás minden után, ami új és idegen: teljes zürzavart idézett elő a nemzeti nevelésben.

A nemzeti nevelés magasztos eszméjének folytonos hangoztatásával takaradják szüntelen és iztelen munkájuk kőes értékű sikereit és azokat, akik zájtalanul, a magyar tanító és tanár ősi erőnyeit követve, benső és igaz hivatásérzettel első sorban az iskola falai között nemos munkában, a nevelés és oktatás fárasztó, de edes munkájában rojják le hazafias kötelességeiket, azokat lenézik, azokat meilőzik, azokkal szemben igazságtalanok, azokat, mint a sötétség embereit, száználmas mosollyal jutalmazták, ideális és így naiv embereknek gonyolják.

Most már minden megváltozott.

A munka, becsület és tisztesség jelszavak vezérik a hazafias erőtől duzzadó lelkeket. Nincs és nem lehet más szellemű nevelés és oktatás e hazában, csak magyar nemzeti. A különbséget tehát az igazi munka értéke fogja ezután képezni közöttünk. A vak láрма, az üres és hangzatos kérdés korszaka letűnt. Idegen jelszavakért való rijongást nem takarhatják többé a nemzeti ne-

valós magasztos ügyéről szóló hangzatos fraziológusok mint az igazi munkának sava és íze kell, hogy legyen és ezt szavakkal pótolni nem lehet.

Mi a keresztény szellemű magyar nemzeti nevelésnek a munkásai, hazafias örömmel üdvözöljük az új korszak közeledtét. Hazafias lelünk nagy aggodalmuktól szabadul meg, ha az igazi hazafias munka korszaka tényleg bekövetkezik: azért az aggodalmukat főleg az a törvényjavaslat fémjelozta bennünk, amelytől a jobb kort reményeltük, de amelyben amily burkoltan levezették a neozetizmusokat a magyar nemzeti nemzeti egyenes karára, oly nyíltan szakítottak a történelmi egyházak autonómikus jogaival és egyengítették az uralkodó kormányok politikai befolyásának alá a nemzet megszabadulási ügye, a nevelés szent ügye. Nem számoltak arra, hogy a nemzeti nevelés elsősorban a hazafias felkészítési tanítóság vallami nyugszik és hogy a nemzetnek lelke, önsorsával megelégedett névvel tanítóságra van szüksége: ők csak *állami* szót és abban *állami* tanítót ismertek. Tanaeszköztük a törvényjavaslat fölött, az állami tanítóval: *állami*, de *néki* tanítók.

És ezt elneveztek a szakköznevelési tisztelőben tartásnak; sőt akadtak tanító-emberek, akik minden lelkeséggel is tudtak.

De vége. Feledjük a múltat. Mi hisszük, hogy egy korszakhoz értünk, melyben nem fogunk *állami*, *állami* némi és intézkedni. Nagy nemzeti munka vár a hazai tanítóságra: ezért a tanítói karunkat lassan az új idő elhódító szelleme: az igazi nemzeti szellem és vezesse akarátát a becsület és tisztességes munka utáni vágy. E.

A gyermek egyénisége a nevelésben és tanításban.

(Folytatás.)

Tavaly egyik tanítónkat *Aszódo*, a javítóintézetbe vitték. Nem jellemzem, hisz eleget mond az, hogy jutott. Egyik nap iskolába látva, a fiuvá fordítottam. Hívom, jöjjen velem. És jött, pedig még volt szándékában jönni. Utközben egy öreg vendégszónál találkoztunk, aki kalapját almanizsnára nyújtotta felem. «Szegény öreg, ez sem ehetett meg meg, szőlők és két krajeart nyujtok a velem jövő fiúnak, hogy azt az öregnek adja. Tan azt hiszték, hogy a fiú a pénzzel ellátott? Nem. Baljába fogja a két krajeart, jobbával pedig zsebében kotorazni kezd. Mit keressz? «Tanító ur, nekem is van egy krajeárom, azt is a köldusnak adom.» Nem szóltam, de végigsimítottam arcát. Ezt az a fiú, akit előző napon szomszédjuk a vashétköz pár krajeárért levesért küldött, de abból a levesből az illető sohse evett, még a fazekát sem látta többé, mert azt hősünk a zsidóknak értékesítette.

Ime, mily örök és megfejthetetlen rejtegy az ember érzelmvilága. De minek hoztam föl a most

hallott példákat? Talán sokak előtt esekélyeseknek látszanak. Pedig higgyék el, nem azok. Lassuk.

Az összes orvosi tudomány megegyezik abban, hogy minden embernek van egy *Achilles-sarka*, azaz egy testszervezeti gyengeje, melyre a legnagyobb gondot, apolást kell fordítani, hogy egészsége egyensúlyát fönntartsa. Nos, t. kartársaim, az ember szívvilágának is van ilyen *Achilles-sarka*, amelynek okos fölhasználásával egész érzelmvilágát irányíthatjuk, ha abból kiindulunk és azt előterben tartjuk. Nézzük pl. a zsugorit, mindenről lemond, csak hogy szenvedélyét kielégítse. Nézzük a hiút, tetszelegjél neki és fölviszed *Wien István* formának ormára is. Itt van a hízérgest szerető: szép szóért mindenre kész. De ép ilyenek az erények is, a habuzgóság, emberszeret, hazafias stb. Ezek az érzelmi *Achilles-sarkok*, amelyekkel az embert irányíthatjuk. De mit akarok én ezekkel? Azt, hogy ki kell kímelnünk a gyermek érzelmi egyéniséget és azon érzelmeket akapul venni, amely legerősebben ki van fejlődve és ezzel arra hatni, amiben fogvatkozásai vannak.

Egy kosztos fiam volt, *Frigyes*. Ez szörnyű árulkodó természetű gyermek volt. Valósággal lázban égett, ha haza mentem és ő hasábszáma elmondhatta, mit tettek öccse, *Rezső* és leányom, *Óci*. Persze leszoktatni akartam róla; az, hogy árulkodónak neveztem és hogy nem hallgattam rá, nem fogott rajta. Egész paedagógiai tudományom, igaz, hogy nem sok, esütörtököt mondott, *Frigyes* a csunya szokásból kigyógyítani nem bírtam.

Egy tél estén a vacsora után a gyermekek arra kértek, meséljek nekik valamit. Nem tudom hogyan, a szerencsétlen *Ejpaltesse*, ki *Leonidost* a Termopila szorosnál, midőn *Xerxes* foglaló seregének sikeresen ellenállhatott volna, elárulta és az ellenségnek kerülő utat mutatott, jutott eszembe. Rémesen, hajmeresztően mondtam el a szomorú esetet. Végre haragtól kikelve, atkot szortam *Ejpaltesse*, kinek neve még ma is, több mint 2000 év után, az utalat és megvetés tárgya, kinek jobb lett volna nem is születnie. Befelejzven mondkámát, *Frigyes* elém áll: «Baesi!» «Mi baj?» «En többé árulkodni nem fogok.» És szavát állta emberül. Soha többé egy árva árulkodó szót meg tízes vassal sem huztam volna ki. Ez esetben megrenditettem a gyermeket önértében és élettem célokat.

Ha tehát a nevelésben sikert akarunk érni, figyelembe kell vennünk az *érzelmi egyéniséget*. Az ember nem holt anyag, azt egy kaptafára lizni nem lehet, hanem tekintettel kell lennünk egyéni sajátosságaira, hogy hozzá férjünk és úgy hassunk rá.

Az egyéniségre ezek szerint úgy a *tanításban*, mint a *nevelésben* nagy gondot kell fordítani.

Tudom jól, nehéz dolog az, de bizonyos az is, hogy a társadalom a tanítói pályát a szerint fogja megbecsülni, amily mértékben *tökéletesebb* eredményt iparkodunk elérni, amily mértékben a

tanításban és nevelésben a tökéletesebb felé fogunk közelíteni. Hogy ez minél nagyobb mértékben, melőbb sikerüljön, adja a jó Iste!

Prozsony.

Mihalicska János.

Erdődi János.

1844—1904.

Megdöböntő volt a hatás, mit reánk, — kik Erdődöt műveiből is, a közvetetlen érintkezésből is ismertük — váratlan halálának a híre gyakorolt. Mikor egy nagy élet szűnik meg itt a földön, az ember mindig meihatottsággal néz az ég felé, mintha kutatni akarná a kifürkészhetlent. De amikor az elmuló élet nagysága oly közelről érdekel bennünket, mint ahogy szívünkhöz nőtt az Erdődinek nagy arányokat mutató, küzdelmes ölete folyása, az első pillanatokban valami szorongás szorítja össze a szívet, s csak ezután nyugszik meg a hívő lélek a mindeneget legbőleesebben intező Isten akaratában. De a fájdalmat, a szeretetnek a síron termelt ezt a bánatos virágát, még ez a megnyugvás sem ölheti meg. Minél mélyebb volt a szeretet az elköltözött iránt; minél bensőbb és nagyobb volt a tisztelet, melyet az elmuló élet lelkünkben éltetett; mentől büszkébbek voltunk arra, kit magunkénak tartottunk és ismerünk; annál mélyebb és sajtóbb a fájdalomunk, annál ridegebb az úr, melyet maga után hagyott, annál megretentebb a szerető társak táborá, kiket itt hagyott. S ha az ily nagy veszteség egy harcoló táborat válságos időkben ér, a küzdők serege ijedten tekint körül, vajjon van-e, ki a diadalokra vezető előharcos helyét ugyan úgy megállja?!

Ilyen érzelmek toltak lelkünkbe Erdődi halálának a híre, s ezek az érzelmek tartják uralmuk alatt ma is és még nagyon sokáig a mi szívünket.

A katolikus népoktatásügy egyik hatalmas oszlopa dőlt Erdődivel a sírba. A tanítóképző tanárok azon fajtájából való volt, amelyeknek a sorai ezentúl csak ritkulhatnak, de meg nem újulhatnak. Hogy mit jelent ez a magyar tanítóképzés és népoktatásügyre nézve, azt Erdődi ölete mondja meg.

Erdődi a néptanításágon kezdte. S habár a kassai képzőben nyert kitünő diplomájával az ottani jogakadémia rendkívüli hallgatója volt egy évig s később, mint sárospataki főlelelel tanító, a gimnázium VII. és VIII. osztályáról magánúton levizsgálván, érettségi vizsgálatot is tett, a most készülő törvény értelmében, ha most tenné meg ezt a hatalmas erőre mutató munkát, a tanítóképzés terére nem léphetne, s így az oly hatalmas erőt, amilyen Erdődi volt, a szent ügy fejlődése nélkülözni lenne kénytelen.

Mert Erdődi amilyen hatalmas ész, tudás, olyan nagy akaratú volt. Ha hatalmas munkálkodását tekintem és ezt összevetem az ő ölete küzdelmeivel, csak bámulni tudom őt, s minél mélyebb e téren

a vizsgálódásom, annál erősebb lesz a bámulatom Erdődi, kinek — mint egyik életírója mondja — sem gyermekkorá, sem ifjúsága igazán nem volt, nyomorgó szegényül végezte el a löesei gimnázium öt osztályát, hol bizony a Késmárkon lakó, teljesen szegény szülőktől segítségre nem számíthatott. Mivel a löesei tanártestületnek az alkötmányosság beállta következtében mennie kellett, Erdődi, szegény, iskola nélkül maradt. Ekkor egy plébános rokonához került, hol magánúton letette a VI. oszt. vizsgálatát. Ezután rokonának minden lebeszélése, kérése, ígéretei dacára, a tanító-ságra határozta el magát.

A kassai tanítóképző-intézetbe teljesen elhagyatottan került, hol csupán egy-két oleső különóra jövedelméből tengette életét. De sem a nyomor, sem az elhagyatottság, sem a folyton kínzó szembaja nem tudják kitűzött céljától eltántorítani, tanulmányában hátra vetni.

Nem tudom, volt-e, s nem hiszem, hogy lesz-e még egy olyan jelenet magyar tanítói képesítő bizottság előtt, mint mikor a szembajától időlegesen megvakult Erdődöt a bizottság elé vezettek társai, s a kitünő sikerrel kiállott képesítő után a csak könnyezni és sóhajtani tudó vak tanítót elvezették.

Es ez a szerencsétlen vak ifjú mikor ismét láthatott valamit az Isten napjából, a sivar reménytelenséget láthatta csupán. Mert állást nem kapott. De ahelyett, hogy a kétségbeesés vett volna rajta erőt, a jogakadémia előadásait hallgatta.

Valami kis szint csak akkor kapott az ölete, mikor, egy évi nélkülözés után, nevelőnek ment. Biztos talajon pedig akkor állott, mikor a sárospataki főlelel iskolához nevezte ki a helytartótanács.

Sárospatakon aztán kifejtette hatalmas erejét. Mint Antheus, mikor földet ért a lába, Erdődi az iskola talaján nyert új erőt, duzzadó ambíciót, lángoló lelkesedést. Négy évi tanítóskodása alatt iskoláját a legnagyobb magaslatra emelte s ezzel az ott aláhanyatlott katolikus tanítói tekintélyt emelte diadalra. E mellett *Aray* József kir. tanfelügyelő tollnoka volt, a gimnáziumban pedig érettségit tett.

Csak természetes tehát, hogy mikor Kassára folyamodott a normális iskolához, egyhangúlag megválasztották; a püspök pedig gyakorlóiskolái tanítóvá nevezte ki. Hogy ezen állásában miként állta meg a helyét, legfenesebben az bizonyítja, hogy *Dölle* Ödön igazgató helyettesítését, valamint az ugyanazon évben megtartott tanítói pót-tanfolyam vezetését is Erdődire bízták. A kormány pedig egy évi tanulmányútra Svájcba küldötte.

Tanulmányútra küldött tanfériainkról nem kevés furesaságot és komikumot őrizget és hordott szél a fáma. Hogy Erdődi nem a turista-tanfériák sorába tartozott, azt már az eddigiekből is gondolhatni. A münchenbuchssee-i tanítóképző-intézet volt tanulmányainak középpontja. De beiratkozott az egyetemre is, hol a pedagógiát és a történelmet hallgatta. Míg az iskolaidőben napou-

ként kilenc órát töltött az iskolában, a szüneteket a nemet kantónok iskoláinak tanulmányozásával töltötte.

Meglátogatta az összes tanítóképző-intézeteket, népiskolákat, emberbaráti intézeteket. Mindenütt gyűzött, s mindenütt elkérte az intézet szervezeteire vonatkozó adatokat és törvényeket.

S mikor úgy, mint a szorgos méh, tapasztalatainak limporával megrakottan egy év után hazafele utazott, útközben még a bécsi világműveltséget tanulmányozta át.

Itthon pedig szomorúság várta. Dölle Ödön, kedvelő barátja, kolerában meghalt. A Dölle halálával megüresült állással természetesen Erdődöt kínálták meg. Ő azonban vonakodott ezen állást elfogadni: csak *Imre* Lőrinc tanfelügyelő rábeszélésének sikerült őt — a kath. tanítóképzés nagy szerencséjére — ennek az állásnak elfogadására bírni. S 1873-tól 1904-ig, tehát 30 esztendőig állott a tanítóképzés szolgálatában. Hogy ezen idő alatt mennyi és milyen tanítót adott a hazának, arról az ország nagy vidéke beszélhet díszelőleg, s hogy ezzel mekkora áldására vált a magyar nemzeti műveltségnek és a katolikus szellem terjesztésének, hamarosan megmérni lehetetlen volna.

Hogy mekkora felkesedéssel töltötte be magasabb állását és a tanítóképzés fontos munkáját milyen szívós kitartással, vastagzalommal és odaadással végezte, nem kell nekünk arra előtanú: elég, ha ismerjük az életének eddig vázolt részét. Aki képes volt egyetlen életfömlartó jövedelével szakítani a tanítói pályáért: aki képes volt nyomorgva folytatni tanítóságra készítő tanulmányait; aki, bizonyára a tanítói pálya akkor még különösen virágzóan keserveit ismerő jóakarójának minden lebeszélése dacára sem mondott le szerelméről, a tanítóságról; az az ember bizonyosan eszményileg gondolkozott a tanítóságról: szerette, becsülte a tanítói állást; tisztelte szegénységében is a tanítót, tehát növendékeiben meg tudta becsülni a nép leendő nevelőit és tanítóit. Aki fájo szemmel, sőt veszendőnek indult személynagát sem kímélve élt, dolgozott a tanítói tudományokért; aki igazán boldog családján kívül csak az iskolájában volt; aki becsülettel végzett, tehát nehéz tanítói munkája mellett az önképzésnek oly tiszteletre méltó nagyságában áll előttünk: elképezhető, milyen munkát fejtett ki a tanítókat képező katedrán.

Az ilyen embert, mint mondani szokták, az Isten is erre a pályára teremtette. Az ilyen ember fele van azokkal a nagy tulajdonságokkal, melyeket az igazi tanítóképzőtől várni és remélni csak lehet.

És hogy tanszékének hogy felelt meg, mutatják részben a könyvei és hirdelik tanítványai. «Erdődí, mint közpötanár, előadásának közvetlensége, tisztasága és mélysege által tünik ki. Növendékeibe egész szellemét bele tudta önteni. Az elemi tanításban felülmúlhatatlan mester. Tanítása eleven, érdekes, meggyőző és alapos.

Tárgyat ritka készűtséggel és bámulatos methodikai jártassággal kezelte. Csak kerdezgetve tanít. A kerdezés mestersegeben különös adománnyal áldotta meg az Isten.» (Seemann Gábor.)

Igazi értékét és főleg országos jelentőségét Erdődinek az ő irodalmi működése adja meg.

Kalocsa.

Dreiszigler Ferenc.

(Folytatása következik.)

Számológép az első osztályban.

A természetes számtestek közül legalkalmasabban az ujjak, az óra-számok és kiválóan a pénz. Ez utóbbi azonban természetben nem vált be még a maganoktatásnál sem, annál kevésbé használható a tömeges tanításnál. Aki nem hiszi, tegyen kísérletet csak egy paddal. Nem marad tehát egyéb hátra, mint hogy a pénzt az érmék képmásával helyettesítsük, mint megtörtént ez a váltószámgepen.

Emelfogva éppen a pénz kedvéért van szükség váltószámgepre már az első osztályban: nem is számítva a nagy előnyt, hogy legalább ötféle számtest áll rendelkezésünkre készületben, t. i. korongok, fillérek, nikkelék, koronák és aranyok.

A számgepnék kitünő haszna az is, hogy összegyűjti, összepontosítja a tárgyi számokat, megtestesíti a képzett tárgyakat és elvonásra előkészíti az összetes számokat, pl. 3-nál latható 3 vonás az órán, 3 belső ujj a kézen, 3 korong a váltón, 3 vonal és 3 sarok (a 3-szögű ábrán vagy papíron): 3 hü, 3 kalap stb. s a váltó 3 korongjára mutatva: 3 alma, 3 ház, 3 ló stb. Amint ezen példákban a 3 almát, kalapot átvittem a 3 korongra, már elvontam azok számát tárgyatól.

De hát nem egyedül számfogaimakat kell tanítanunk az első osztályban, hanem számműveleteket is. Jó lenne erre a két kéz ujjait használni; de azt tapasztaltam, hogy a szegény gyermek hamarabb megtanul zongorázni, mint ujjait a számoláshoz célszerűen forgatni. Oly készüléket alkalmazunk tehát, melyen a számolásmódok könnyen beművelhetők s ez ismét csak a számológép. Ha ki a gyermeket is foglalkoztatni akarja, az szerezzzen be kis kézi számológépeket, melyek esekély 2-3 krajcárért használatra készíthetők, mert nagy tartósságuknál fogva többszörösen is behozzák a vételárukat. (Valószínűleg 10-15 kr.)

Különösen pedig a váltószámgep alapul szolgál a későbbi számtanításhoz. Aki megszokta a pénzérmék helyzetét, azok kilences számát egyegy helyen, váltón a tizenegy korongot és azok érték-változását, az könnyen felfogja a tizes helyrendszert és annak műveleteit. Egyébként a kis kézigépeken is lehet százon túl rendszeresen számlálni és kísérni a számolást határtalan körben.

Kell tehát számgep az első osztályban is: s ha a gyermek kezébe is jó valamit adni, az bizonyosan nem bacillus, bab és pénz, hanem rendszeres kézisámgep.

Nem gondoljuk, hogy a számgépek céltalanul, vagy más célra készülvén lomtár helyett kerültek iskolába.

Nem hiszem, hogy találkozok jáasztalos, aki azzal kérkedik, hogy nem használ furdancsot, mely pedig csupán könnyíti a munkát!

Dr. Ében.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Tétel a tanítói köri gyűléseken fölolvassandó értekezésre. *Kivonat a szatmáregyházmezei I. évi I. sz. közléseiből.* Hogy az elemi népiskolai tanítók a tanítóképző intézetben gyűjtött ismereteiket bővítsék és kibővítsék és így az őket megillető ismereteknek fejlődésével idővel-ideje újabb ismereteket szerezve a kör színvonalára emelkedjenek, az egyházi és világi tanhatóság tételes rendelkezésével köteleztetnek kerületenként tanítói köröké alakulni és a helyi viszonyokhoz képest éventenként egyszerűen együttes értekezletre összejönni, amikor egyes szakaszi tételről értekezést tartanak és az iskolában a gyermekek jelenlétében gyakorlati tanítást végeznek. Rendszeresség és egyöntetűség kedvéért jövőben ezen tételüket az egyházmegyei tanfelügyelőség kijelölése alapján az egyházmegyei hatóság fogja kitűzni s körlevélben közlendő az esperes urakkal mint kerületi tanfelügyelőkkel, akik a föloldott tétel a tanítók tudomására hozzák, rendszerint egy tanítót annak kidolgozásával megbíznák és a többi tanító urakat is utasítják, hogy a tételt tanulmány tárgyává tegyék. A kerületi esperes által a tétel föloldozásával megbízott tanító tisztán leirt értekezést a tanítói kör gyűlésén fölolvassa, a jelenlevő többi tanítók pedig ahhoz hozzájárulnak, hogy így a tárgyalt tétel minden oldalról megvilágítottassék. A kör gyűlésről fölvevő jegyzőkönyv az egyházmegyei hatósághoz mulhatatlanul fölterjesztendő; mellékelni kell ahhoz a fölolvastott értekezést és a jegyzőkönyvet említt teendő arról, hogy a tanítók közül kik és milyen érdemleges észrevételt tettek a fölolvastott értekezéshez. Az egyházmegyei tanfelügyelőség előterjesztése alapján a folyó évben tartandó kör gyűléseken a következő tételt megfűjtést rendelém el. Miként vezethető a tanulók helyes vételkedésre? Kelt Szatmár-Nemetiben, 1905. január 15-én.

IRODALOM.

Magyar pedagógia. A magyar pedagógiai társaság havi folyóirata. IV. évfolyam. 1. szám. Felelős szerkesztő Kovács János. Szerkesztőség: Budapest, I. Némethölgy. Hantos-út. Az érdekes füzet tartalma: Imre Sándor. A magyar nevelés történetének jelentősége. — Krammer József. Közoktatásunk szervezetiéről. Különös tekintettel a nevelő iskolára. — Horváth Cyrill. «Comenius-Schola ludis»-áról. — Kisebbségi közlemények. † Zírzen Janka. — Lakits Vendel. Sz. 161. — Katonáné Thuranszky Irén jubileuma. — Hazai Irodalom. Pecz Vilmos. Okori lexikon. ism. Schmidt Márton. — Szemző Lajos. A testgyakorlás módszereinek tanítása. ism. Juba Adolf. — Lederer Ábrahám. A félelem erkölcsi- és neveléstani szempontból: 1) A megfigyelések lélektani, gondolkodástani és neveléstani szempontból. ism. Teri József. — Dr. Molnár István. A váradai sorozás, vagy a szeszkes italok hatása. ism. Ké. — Külföldi Lapszemle. Zeitschrift für das Realschulwesen, 1904. 5-12. füzet, ism. Ké. — Monatschrift für höhere Schulen, 1904. 9-12. füzet, ism. tj. — Magyar Pedagógiai Társaság. — Hivatalos nyugtázás. — Kérelmek. 64. I. Előfizetési ára egy évre 10 korona, félve 5 korona. Egyes füzetek ára 1 korona, kettős füzeteké 2 korona. Az előfizetési pénzek, reklamációk, lakásváltások bejelentései a Franklin-Társulathoz (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.) a tagsági díjak dr. Gyulay Béla

polg. isk. igazgatóhoz, a társaság pénztárosához (Budapest, V., Váci körút 58. sz.): a társaság ügyvitelére és szellemi ügyeire (fölvételekre), vonatkozó jelentések, valamint a rendes- és kültag-ajánlások vagy kültagul való jelentkezések dr. Gyulay Ágost pedagógiai tanárhoz, a társaság titkárához (I. ker., Lógodi-utca 33. sz.) küldendők. A folyóirat szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz.

VEGYESEK.

Fölvívás hazánk népnevelőjéhez. Hazafias magyar szívvel hívom hazánk tanítósgát egy nemzetsorvasztó kör ellen. Segítsék az elnökletem alatt álló József Főherceg Szanatorium Egyesületet a tüdővész elleni küzdelemben. Minden, még oly kevés fáradozás a humanizmusért égbeszálló ima. Mert a harangszónál is szebb imádság az emberi jótett. Olyan jótetre hívom a magyar tanítósgát, mely rendjüknök szolgál. Ismeretes, hogy a tüdővész éppen a tanító körből szedi legjobban áldozatát. Mennyi derék népnevelő martirja hivatásának: az iskola porában, romlott levegőjében, hivatása közben befészkelte magát tüdejébe a kór s ha idején nem jut sanatoriumi kezelés alá, elpusztul. A József Főherceg Szanatorium Egyesület tavasszal fölépíti első népszanatoriumát s ebben a magyar tanítósgának ágyalapítványt ajánlok föl a Tanítók Országos Bizottságának gondozása alá, ha most az alapítók egy részének megszerzésében támogatnak. A támogatás módjával utalok arra a levélre, melyet az ország minden egyes tanítójához intézek: kérem fölvívásomat jelentősége szerint teljes figyelembe venni és hazafias áldozatkészséggel, szeretettel fogadni. Nem direkt támogatást, hanem erkölcsi segítséget kérek. Azt kérem levelemben, hogy a jótékony-célú sorsjátékot, melynek minden filléré az alapot gyarapítja, — a könnyen megszerzhető partoló résztvevők összegyűjtésével gyarapítani sziveskedjenek. Hetven-hetvenezer ember pusztul el hazánkban évente tüdővészben. A tüdővész pusztítása az összes elhalálozások egy nyolcadrészét teszi ki. A tüdővész egymaga kétszer annyi életet ragad el évente, mint az összes fertőző betegségek együttvéve. Az áldozatok átlag hat nyolc éven át szenvednek, a míg megváltja szenvedésüktől a halál. Állandóan felmüllő tehát a tüdővész betegek száma szegény hazánkban. Ennek a felmüllő embernek egyharmada teljesen munkaképtelen, kétharmada nagyon korlátolt munkabírással rendelkezik. Milyen sok könny, bánat okozója. Milliókban mennyi veszteség! Szülők keserve, hitvesek zokogása, elárvult gyermekek kétségbeesése, s! semmi sem oly szivrepesztő, mint e nagy tragédia, melyet a tüdőbetegség idéz elő. Szabad-e közönyöni tüdőnk, hogy azt a kevés magyart is megtizedelje a kór, hiszen az orvosi tudomány fényes példákkal mutatja ki, hogy igen nagy százalékát meg lehet a tüdőbetegnek gyógyítani, ha kellő időben sanatoriumi kezelés alá juttatjuk. Ezt akarja a József Főherceg Szanatorium Egyesület. Ezt akarja a magyar tanítósg közreműködésével. Nem kér ellenszolgálat nélkül, a tavasszal épülő alföldi Szanatoriumban egy állandó ingyenes hely áll rendelkezésre azoknak a tanítóknak és családjaiknak, akiket a kór megtámadott. És minden ezután épülő sanatoriumban, melynek építésére az alapszabályok köteleznek: egy-egy ágyalapítványt létesítünk. Országos nemzetsorvasztó kör ellen küzdve a maga tanítósga maga testületi érdekeit mozdítja elő, midőn nem is oly nehéz társadalmi munkával egy-két koronás hozzájárulásra hívja a községében tehetősöket. Aldjon meg az Isten minden népnevelőt, ki fölvívásomat szívébe fogadja, célunk iránt lelkesül és tanácsával, munkájával gyámolt! *Lakits Ernő*, főispán, a József Főherceg Szanatorium Egyesület elnöke.

Kinevezések. Kerekes György bözödújfalvi kántortanítónak, Páll Mariska okleveles tanítónő a szamosújvári órn. szert. zóm. kath. elemi iskolához tanítónőnek, Leyel Irma a nagyszéchenyi orsolyarendi zárdaiskolához helyettes tanítónőnek kinevezettek.

A miniszter köszönete. A közoktatásiügyi miniszter Vaszary Kolos liboros hercegprimásnak, aki a szolgályn

népiszkola felszerelésére 4000 koronát, a nárai róm. kath. iskolának 500 koronát, a kúriai róm. kath. iskolának 300 koronát, a karvi róm. kath. iskolának 900 koronát, a párkányi róm. kath. iskola építési költségeihez 900 koronát, a eszlényi róm. kath. iskola építési költségeihez 1100 koronát és végül a kirvai róm. kath. népiszkolának 400 koronát, Pálffy Miklós hercegnek, aki az antalfuzai parochi népiszkola építési költségeire 3047 koronát, Kohl Medárd felszentelt püspöknek, aki a nagydvendi róm. kath. iskola építési költségeihez 5000 koronát, Madath György grófnak, aki a lednyvári róm. kath. iskola költségeire 600 koronát, Graeffel János prelátnak, esztergomi kanonoknak, aki a lednyvári róm. kath. iskola költségeihez 500 koronát és az esztergomi főegyházmegyei szakiskoláknak, aminek a nárai népiszkola költségeire 250 koronát adományozott, elismerését és köszönetét nyilvánította.

Szerkesztői üzenetek.

B. F. Az általános jogi viszonyait a díjvel határozza meg. Eszerint csak tövedés foroghat lemn. Az illetékes hatóság benyújtandó kérvények mindenesetre el fogja ismerni ezt a körülményt. — **D. I.** 1. Képleket, mert beletette a 12. évet. 2. Állépból, mert a szabadság erre jogot ad. A tanítót annak az iskolának illeti, ahová beiratkozott. A szabályozás. — **H. N.** Levélben feleltünk. — **V. E.** A részletes lekezet-ért minden tanító a tanterv magján saját behatású szerint maga készít el. A tanterv megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében. Budapest, IV., Késkeméti-u. 2. — **Sz. F.** Okos mérsekléssel intézve a dolgot: az első eset kellően, de csak az esetben szerezhet törvényes úton jogorvoslatot, ha tanúk jelenlétében a törvényben előírt sértés előfordult. A második esetben birtokos kívül áll, mert nem volt jelen. A szokás nem dönt meg a szabály rendelkezéseit. — **H. E.** Gyorsabban érveit, hogyha az illetékes tanfelügyelőséghez szorgalmazza. — **V. J.** Beérkezett. — **F. D.** Az illetékes egyházi tanfelügyelőség útján kérelmezze az egyházi tanfelügyelőségtől, hogy a korábbi a fizetéssel meggyező részbenben utalványoztassék. A törvény 85 ut erre idezni fölösleges, oly természetű a kérelem. — **D. T.** Ha mint tanítónak lényeges szolgálatban áll, elhatárja után csak a gyermekéi kapnak nyelvtanítási pótlékot, az orvagy nem élvez nyugdíjat. 2. Ha az ötévi nyugdíjba vonul, adaszthat a férje után ösfordékos nyugdíj, avagy saját szolgálatát megillető nyugdíj között. De hát csak egy nyugdíjba élvezhet. 3. Nem kap az előbbi öthök 4. Igen, külön-külön nyugdíjra jogosítanak. 5. Közéleti róm. mellett is továbbadják. 6. A tanfolyamokat és az ösfordékos résztvevők osztályát a pályázati hirdetés mutatja. Közölni fogjuk. — **T. L.** Hozzánk nem juttat, el az említett kérelmet. — **F. Zs.** A hirdetésüket a „Nepvezető” kiadványatai intézi. Budapest VIII., Szent-Karoly-u. 28. Szent-István-Társulat. — **K. M.** Figyelemmel kísérjük és közölni fogjuk. — **Sz. A.** Az elhatározás meg nem történt meg. — **M. F.** A más vallású gyermekek is a kath. iskolába járhatnak, mert iskolájuk nemesen, de ez esetben az iskolai adóterheket éppen úgy viselik, mint a kath. szűk. — **W. E.** Beérkezett. — **Sch. K.** Igen, az iradalmakra is vonatkozik. — **Sz. R.** Megjelenít, díjazat és köszönet. — **K.** Beérkezett. — **Sz. L.** 1. Az egyházmegyei hatóság kinevezheti. 2. A tanítói állásból el nem mozdítható, de egy év után nyugdíjazható. Azonban, ha csak a kántori teendőkből van orvoslal, ellátva, akkor a kántori teendőket helyettesítéssel végezhető az iskolai hatóság hozzájárulásával. — **H. F.** A tanítás szünetek. — **L. G.** Nem szükséges. Külön óra. Ossa be ílet egy földön esoperitba és az osztályon iskolában szokásos módon foglalkozzék velük, mint egy külön osztállyal. A tényleges tanítástól kizárni őket nem lehet. — **E. Gy.** Beérkezett. Meg nem jelent meg. — **A. P.** Levélben feleltünk. — **S. M.** Az igazgató hivatalból tagja az iskola-vezetőnek, tehát a tanító is. — **F. I.** Az vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak 1891. évi 29.166. számú rendlete értelmében a helyben birtokos, de helyben nem

lakó birtokosokra is kötelező a kivett iskolai adó.

W. J. Forduljon a zeneakadémia igazgatóságához, a szükséges fölvilágosítást onnan részletesen megadják.

A. F. Forduljon a Szent-István-Társulat könyvkereskedéséhez. Budapest, IV., Késkeméti-u. 2. A jegyzéket készséggel megküldik. — **R.** Beérkezett. — **B. F.** Az iskolafelügyelőségi képviselőtestület szavazza meg. A díjlevelet is ez állítja ki. — **K. S.** Levélben feleltünk.

Felölös szerkesztő: Ember Károly.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Szentistvánon ösztálytanítói pályázat hirdették. Fizetése a községtől 100 korona, az államtól 700 korona. A teljes részletekben és bútorozott szoba, Tartozik a közepes ösztályt önállóan, az ismétléket fölváltva tanítani. Tanterv föl. Pályázhatni február végéig. Folyamodvány emezendő plebániához Szentistvára (Pozsony megye). 68 1-1

Pályázat a nagymarosi róm. kath. iskolánál üresedésbe jövő tanító állásra. Fizetés 900 korona, lakás vagy 100 korona lakbér. Csak férfi pályázhatik, ki a zenében teljes juttassággal bír és köteles a plebános által kijelölt gyermekeket egyházi enekékre tanítani, a plebános felszólítására a templomi énekkart vagy zenekart betanítani és vezetni. Pályázati határidő február 15. A nagymarosi (Hont) plebániához. 72 1-2

Egri érseki megye.

A nagymihályi róm. kath. kántortanító betegsége miatt június végéig kántortanító helyettes kereseték. Javadalma lakás, ellátás (ágyonud, mosás, világítás nélküli) havi 30 korona. Kétféle fölszerelt kérvényök február 20-ig a keresetpüspöki (u. p. Borsod-Mezőkeresztes) plebániára küldendők. Az állomás azonnal elfoglalandó. 73 1-2

Győri püspöki megye.

A malomhízi róm. kath. elemi népiszkolánál az üresedésben lévő kántortanító állásra február 15-ére pályázatot hirdettek. Javadalmazás: a) község pénztárából évenként kap 220 kor. 32 fillért, mely összeget negyedévi utólagos részletekben veheti fel, b) 7 kataszt, hold és 286 ööl nagyságú szántóföld, melyből 5 kataszt, holdját község minden évben kétszer megszántja, 4 ööl tüzifa, c) 13-4 méro rozs és 3-4 méro buza telekeként. Minden évben kap a községtől 11-2 akónak megfelelő mustot. Kántori fizetése 52 kor. 48 fillér, ebből a templom pénztárából kap 45 kor. 80 fillért. A folyamodványok február 15-ére főtiszt. Blazovich Izidor plebános, iskolaszék elnökéhez küldendők be. (Malomháza, u. p. Fűles, Sopron megye). 71 1-1

Nyitrai püspöki megye.

Facsokói (Trencsén m.) róm. kath. kántortanítóságra pályázatot hirdetek. Jövedelme: a) hitközségtől 210 kor., államségi 340 kor. s törvényes ötödéves korpólek, alapítványokból kiváltott stóvalal egyetemben 142 kor., a hivatól 20 méro árpa, 8 ööl kemény tüzifa és egy méro ak föld. A megválasztott állását azonnal köteles elfoglalni. A választáshoz, mely február 27-én megejtetik, személyes megjelenés szükséges. Imlauf Károly, iskolaszék elnök. 69 1-2

Alsó-Vadicsó főlközségem számára róm. kath. magyarul nyelvű ökl tanítóni keresek. Járandósága 880 kor., egy bútorozatlan szoba, konyha. Köztrá a faluban nem számíthat. Alomását a tanév közben el nem hagyhatja. Febr. 20-án a tanítás okvetlenül megkezdendő. Felső-Vadicsó, Trencsén m., Májer Endre, isk. elnök. 80 1-1

Szepesi püspöki megye.

A szepesszentlőrinci róm. kath. kántorianitói állomásra f. évi márc. 1-én pályázat hirdették. Az állomás jövedelme: I. Tanitói: 1. A hitközségtől készpénzben 130 kor. 2. Segély az államtól 340 kor. 3. A tanterem feléssre 71 g km. tüzelőfa az iskolai erdőből. II. Kántori: 1. 684 m² kertnek jövedelme 86 f. 2. 9 hold szántóföld jövedelme 14 kor. 40 fillér. 3. 3 hold 572 m² rét jövedelme 8 kor. 8 f. 4. 400 m² rét, legelő 6 f. 5. 8 p. m. zab 22 kor. 50 fillér. 6. 16 p. m. árpa 71 kor. 40 f. 7. 28 km. tűzifa a házhoz szállítva 35 kor. 20 f. 8. Legelő 6 darab marhára 24 kor. 9. Offertorium, koleda és stóla 40 kor. 10. Kantoriókból 24 kor. 80 f. 11. Harangozásért 17 kéve árpa és 17 kéve zab 23 kor. 60 f. 12. 10¹/₂ ígás napszám 37 kor. 80 f. 13. A kihasított erdőterületből 18 km. fa 28 kor. 80 f. 14. Ostyasütésért 8 kor. 15. Szabad lakás. A pályázók szabályszerűen felszerelt és a szepesszentlőrinci róm. kath. iskolaszékhez címzett folyamodványukat a fenti határnapig ft. *Laczkó József* zsegrai plébános írta, a mint a szepesolaszú esperesi kerület tanfelügyelőjéhez nyújták be. 76 1-1

Szombathelyi egyházmegye.

Pinkóc (Vas m.) filiálisba róm. kath. kántortanító keresetlik. Jövedelme: 533 kor. a község pénztárából. 63 mérő búza és rozs telerészben 180 kor. 8 régi öl puskata, felvágva és hazaszállítva 80 kor. 3 kataszt. hold 85 m² szántóföld megmunkálva, 1 hold 854 m² rét, széná hazaszállítva 180 kor., ismétlőkert 20 kor., zsellérenz körülbelül 7 kor. Lakás: két szoba, konyha, éjszakai és gazdasági épületek. Kántoriakból némi mellékjövdelem. Az I-II. quinquentát a község adja. A harangozásról köteles gondoskodni. Tannyelv magyar-német. Felszerelt kérvények aulirothoz küldendők. Választás február hó 23-án lesz. Személyes megjelenés kívántatik. Ujhely, posta Pusztaszentmihály. *Strassnér József*, plébános. 67 2-2

A vaskomjáthi róm. kath. osztálytanitói állásra március 23-ig pályázat hirdették. Fizetés 800 kor. Tannyelv német-magyar. A kérvények az iskolaszék elnökségéhez küldendők Vas-Komjáthra. 70 1-1

A pörgölini plébániához tartozó Kópaták (Steinbach, Vas megye főközségi róm. kath. tanitói állomásra f. évi március hó 5-ikére pályázat hirdették. Jövedelem: készpénzben a községtől 250 kor. 3 h. 1117 m² szántóföld, értéke a kataszteri becsü szerint 18 kor. 42 fill., 5 mérő búza, 5 mérő rozs értéke 75-80 kor., tűzifa fejében 30 kor. Stollár jövedelem 6 kor. Allamsegély 422 kor. összesen: 801 kor. 92 fill. Tanítási nyelv német-magyar. Csak okl. tanító vagy tanítónő pályázhat. Az állás azonnal elfoglalható. A kellően felszerelt folyamodványok auliroth iszk. elnökhöz küldendők. *Pekám Vince* pléb., iszk. elnök. 78 1-1

Veszprémi egyházmegye.

Halimba (Veszprém m.) róm. kath. kántortanitói állomásra március hó 1-re pályázat hirdették. Tankötelesek után 160 kor. Ismétlősök oktatásáért 40 kor. Bérletben levő birtok után 136 kor. Párpenz 97 kor. 15 mérő búza, 48 mérő rozs évi jutalék, 4 öl tűzifa. Lakás: két szoba, zárt konyha, kamra, istálló, sertésöl, 400 m² kert. Képesítési okmány bemutatása mellett személyes megjelenés kívántatik. *Szekér László*, elnök-pléb. 75 1-1

24 eredeti dallamos praeludium

utalványon rendelve csak 1.50 kor.

utánvételes rendelés 55 fillérrel többé

kerül.

Szeged 6. **Zámbó Károly** kántor.

74 1-5

Magyar és tót tannyelvű róm. kath. népiskolához 4-5 nétre képezőket végzett vagy okl. tanító keresek, ellátás és 50 kor. havi fizetéssel. Kántorságban segédkező annak jövedelméből is 10¹/₂-ot kap. *Neuschel István*, Styavnik (Trencsén m.). 31 1-1

Zenemű-sorozat:

I. *Kantor E.*: „**Hazánk Nagyasszonya**”. (Mária dalok, szöveg orgona- vagy harmóniumkísérettel.) Tartalma: 1. A buzart. 2. Könyörgés. 3. Mária. 4. Üdvözlég Mária. 5. Ave-Maria. 6. Drága Szív Anyám. 7. Magyarok haláneke. 8. Reggeli Mária dal. 9. Esteli Mária dal. 10. A kőből dala Mariához. Ára 3 korona.

II. *Nemesovits A.*: „**A gyakorlati orgonász.**”. Tartalma: 24 elő- és utójáték: 61 közjáték: 12 dallamos orgonadárab: 8 pasztorale: 20 pasztorál közjáték: 27 hangfeltes. Ára 3 korona. Kaphatok:

BRICHTA E. zeneműkereskedése

Török-Bálint (Pest megye).

77-1

Legjobb népiskolai daloskönyv a „**KIS MUZSIKUS**”. 100 gyönyörű magyar népdal, két szótalpra, iskolai szöveggel. I. füzet 65 fillér, II. füzet 80 fillér, együttes „**Szövegkönyv**” 40 fillér. — Utalványon rendelhető.

JÓSVAY GÁBOR, kántortanító

Poroszló, Heves megye. 79-1

Orgonaépítési műintézet.

Rieger Testvérek

villamosgépekkel berendezett cs. és kir.

udvari orgonagyára

Budapest, VII., Garay-utca 48.

cs. és kir. udvari szállítók, a Szentisr jövagja, a Ferencz József-rend lovagja.

A párisi és bécsi világhírlapokon stb. helyről kiténtetve.

Legelőcsöbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett kiváló tiszta legnyomasztó csőrendszerint (pneumatikai) tartós, nemeshangú orgonákat szállít. 30 év óta 980 orgonát szállított. Mindennemű orgonajavításokat és hangolásokat a legmérsékeltébb árban és telkiismeretes pontossággal teljesít. Orgona jókarban tartás a mérsékelt árban elvállalhatik. Tervezetek és rajzok kívánatra díjtalanul.

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

népies kiadványai közt

a Népiratkából eddig a következő számok jelentek meg:

122. <i>Telesíték a boldogságnak útvesztőjében</i> , J. táncosok, Irta Szendrői László, Ara. — 04	161. <i>A kastély titka</i> , vagy: A porhajót kísértet, Irta Temes Tivadar, Ara. — 06
123. <i>A ház birtokos</i> , Karacsnyai János, 3. felvonás, Irta, Irta Öppöly Sándor, H. kiadás, Ara. — 08	163. <i>Nagy Mária-Celli rövid története és ismeretese</i> , A kegyhelyre zárandóknak ajándék, Ince-Jarok használatára és építésére, Összeállította Nuvak Lajos, Ara. — 24
124. <i>A postboy megérkezése</i> , Karacsnyai János, 3. felvonás, Irta Öppöly Sándor, H. kiadás, Ara. — 06	162. <i>Mindennek árnyékában a hit</i> , vagy: Hogyan terjed meg Bimbó mester? Irta Seress Imre, Ara. — 12
125. <i>Papirrók meséi</i> , A magyar népmeséire írta Lippert György, Ara. — 08	165. <i>Gombos Pálus kímése</i> , vagy: Mire jó a Krisztolmadság? Irta Borzsenyi Gy. Ara. — 08
126. <i>A székelyek</i> , Irta Beatty Sándor, H. kiadás, Ara. — 06	164. <i>A talált arany</i> , vagy: Az Isten meglátna, Irta Marczinka Imre, Ara. — 06
127. <i>Házasságok, házasságok</i> , vagy: Párosok házassága, Irta Holman József, Ara. — 10	166. <i>A bopott Mária-szobor</i> , vagy: Hogyan gyógyult az Isten? Szep. történet, Irta Reim Lajos, Ara. — 06
128. <i>Telesíték szent Ágost és a szegények között</i> , Irta Gyöngyös az élet bajaira, 2. kiadás, Ara. — 08	167. <i>Agnes asszony lánya</i> , Tanulságos történet, Irta Bogár Adám, Ara. — 16
129. <i>A népi jogszabály</i> , vagy: Ne kínozd az állatot, Irta Petró József, Ara. — 04	167. <i>Az elbűvölt és a felbűvölt</i> , A esküvő apostol, tanulságos történetek, Irta Horváth János, Ara. — 08
130. <i>Elbeszélések</i> , Elbeszélés, Irta Horváth Sándor, Ara. — 08	168. <i>Szent István első magyar király</i> , A kereszténységnek Magyarországon 900. év esztendői jubileuma alkalmából, Irta Kisfaludy Z. Lajos, Ara. — 32
131. <i>A székely Mária-félt megiszarta</i> , A lakomák népi eseményei, Irta Marczinka I. Ara. — 08	169. <i>A szent jelt</i> , vagyis: Az I. apostoli király díszes szent jelt kéznek története, Elméltja: Genes Lajos, Ara. — 08
132. <i>A mi iskolánk</i> , Géményimán István emlékeire, Összeállította Csirák Gyula, Ara. — 12	170. <i>Szent Gellért eszteromi első eszteromi püspök élete</i> , Irta Dédik Gecse Lajos, Ara. — 32
133. <i>Az Mária-énekek</i> , vagy: Ne rigoly, ha nemest szarvát, Irta Kocs István, Ara. — 08	171. <i>Az énekek könyve</i> , vagy: Nem halt meg az Isten, Irta Kayser Lajos, Ara. — 06
134. <i>A néphatalom</i> , vagy: Ne vigy mátkát a kishalnak, Irta Darai Ilés, Ara. — 08	172. <i>Székely első</i> , Ket. tanulságos történet, Irta Valmek Béla, Ara. — 08
135. <i>Ósok Békán a víz esze</i> , vagy: Hogyan találta ki a vízvezeték, Irta Horváth János, Ara. — 16	173. <i>Az öbölös</i> , Elbeszélés, Irta Falusi Pál, Ara. — 08
136. <i>Az öbölös</i> , vagy: Ne rigoly, ha nemest szarvát, Irta Kocs István, Ara. — 06	174. <i>Istenben bízok, nem eszlek el</i> , Elbeszélés, Irta Reim Lajos, Ara. — 06
137. <i>Szent Kereszt asszony története</i> , Irta Fülöp Károly, Ara. — 10	175. <i>A Kereszt mag a Béna</i> , vagy: A gyilkosok arca, Irta V. Pasztor József, Ara. — 08
138. <i>A László-könyv</i> , vagy: A lapja meg a fal, Irta Hegedűs Péter, Ara. — 06	176. <i>A páros lapellés</i> , vagy: Maradj a becsület utján, Irta Seress Imre, Ara. — 08
139. <i>Belecsúsz az embernek</i> , Karacsnyai János, Irta Öppöly Sándor, H. kiadás, Ara. — 06	177. <i>Székely Barla Ferék</i> , vagy: Ne ijedtesd a gyermeket! Irta Erdős István, Ara. — 08
140. <i>Isten a gyilkos parancsát</i> , vagy: Hogyan büntetődött meg a kőszék asszony, Irta Bóvis Vilmos, Ara. — 06	178. <i>Asszéli szent Ferenczok élete</i> , Irta Böhmert A. ara. — 20
141. <i>A székelyek</i> , A székelymésztől, Irta Marton József, Ara. — 05	179. <i>Betlehem</i> , Karacsnyai pásztorjáték, Irta Bartha István, Ara. — 12
142. <i>A székely nagy öbölös</i> , vagy: Leánytűt csúlltak? Irta Kayser József, Ara. — 16	180. <i>A székelyekről</i> , vagy: Segíts magadon, az Isten is megsegít! Irta Horváth János, Ara. — 36
143. <i>Megszégyenült</i> , Irta Horváth János, Ara. — 32	181. <i>Balkán Antal lapja</i> , vagyis: A ki szarva között keres a bogyót, Irta Seress Imre, Ara. — 10
144. <i>A székelyek</i> , A székelymésztől, Irta Marton József, Ara. — 05	182. <i>A székely asszony aranya</i> , vagy: Milyen jöttek esze a csúlltak? Irta Verne L. Ara. — 06
145. <i>A székely nagy öbölös</i> , vagy: Leánytűt csúlltak? Irta Kayser József, Ara. — 16	
146. <i>A székely nagy öbölös</i> , vagy: Leánytűt csúlltak? Irta Kayser József, Ara. — 16	
147. <i>A székely nagy öbölös</i> , vagy: Leánytűt csúlltak? Irta Kayser József, Ara. — 16	
148. <i>A székely nagy öbölös</i> , vagy: Leánytűt csúlltak? Irta Kayser József, Ara. — 16	
149. <i>A székely nagy öbölös</i> , vagy: Leánytűt csúlltak? Irta Kayser József, Ara. — 16	
150. <i>A székely nagy öbölös</i> , vagy: Leánytűt csúlltak? Irta Kayser József, Ara. — 16	

Folytatása következik.

 Megrendelésnél elég a folyó számot megírni.

== Megrendelhetők: ==

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkereskedésében

könyvkiadóhivatalában

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2. sz. Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.